

ความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานส่วนตำบล
ในเขตจังหวัดสระบุรี

รัตนาภรณ์ คชมะเริง

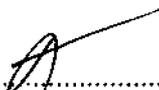
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2550

ความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานส่วนตำบล
ในเขตจังหวัดสระบุรี

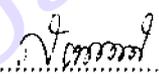
รัตนาภรณ์ คชมะเริง

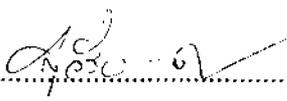
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

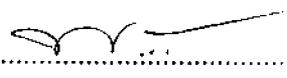
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองของ
พนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี เสนอโดย นางรัตนาภรณ์ คชมะเริง เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป

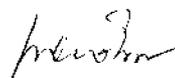

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(อาจารย์ตระกูล จันทสุนทร)
วันที่ 26 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2550

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาสนี ศิริโกคาภิรมย์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชรินทร์ เอกจริยวงศ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.เพ็ญจันทร์ ศิริพานิชกร)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิทย์ ศิริโกศาภิรมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ เอกจริยวงศ์
ชื่อนักศึกษา	รัตนาภรณ์ คชมะเริง
สาขา	การจัดการทั่วไป
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

ในการวิจัยเรื่องความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยจุดใจที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี 3) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรีเมื่อจำแนกตาม วุฒิการศึกษา อายุราชการ และประเภทส่วนราชการ กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี จำนวน 265 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีความเที่ยงตรงที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และมีค่าความเชื่อมั่น 0.944 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 23 เมษายน 2550 ถึงวันที่ 21 มิถุนายน 2550 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) และการทดสอบเอฟ (F-test) ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีเชฟเฟ (scheffe's test) และทดสอบความสัมพันธ์ด้วยไค-สแควร์ (Chi-square)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 1) การปฏิบัติงาน 2) การบริหาร 3) บุคลิกภาพและวิชาการ 4) สุขภาพ 5) จริยธรรมและจิตวิญญาณ

2. ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ วุฒิการศึกษา อายุราชการ ประเภทส่วนราชการ ระดับตำแหน่ง และปัจจัยจุดใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ความต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตาม วุฒิการศึกษา และประเภทส่วนราชการ เช่นเดียวกับภาพรวม และอีก 5 รายด้าน

ที่จำแนกตามอายุราชการ ซึ่งมีด้านจริยธรรมและจิตวิญญาณที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่
ระดับ 0.05

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Thesis Title Self-Development Needs of Subdistrict Officers in Saraburi Province
Thesis Advisors Asst. Prof. Suwaree Siriphokapirom
 Asst. Prof. Patcharin Ekjariyawong
Name Rattanaorn Kochamaroeng
Concentration Business Administration
Academic Year 2007

ABSTRACT

This research aims to 1) study the self-development needs of subdistrict officers in Saraburi Province, 2) study the personal factors and emotional factors in relation to the self-development needs of subdistrict officers in Saraburi Province, 3) compare their needs as classified by education level, length of service, and type of government department. The 265 samples were subdistrict officers in Saraburi Province. The instrument used was a questionnaire designed by the researcher with a reliability value of .944 and approved by 5 experts. The data collected during 23 April 2007 – 21 June 2007 was analyzed by a ready-made program to calculate frequency, percentage, mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), t-test, F-test, Scheffe Test, and Chi-Square Test.

The findings indicated that:

1. the self-development needs of subdistrict officers in Saraburi Province overall and by each individual aspect were rated at a high level ranged in descending order of needs: 1) performance, 2) management, 3) personality and academic status 4) health, and 5) morality and soul.

2. personal factors, i.e. sex, education level, length of service, type of government department, position, and emotional factors had no relation to the self-development needs overall and by 6 individual aspects with statistical significance.

3. the self-development needs of subdistrict officers in Saraburi Province overall and by 6 individual aspects did not have a statistically significant difference at a level of .05. When classified by educational level, and type of government department, the needs were the same as that overall mentioned before in the second item as well as by another five aspects classified by length of service. However, the morality and soul aspect had a statistically significant difference at a level of .05.

ประกาศคุณูปการ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรีประสบความสำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์ ประธานกรรมการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัชรินทร์ เอกจริยวงศ์ กรรมการควบคุมวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ศิริโกคาภิรมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวีร์ร ยิ้มพงษ์ นายพิเชษฐ จันทร์ส่ง ท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี นายชัยพฤกษ์ ฉายพุทท ห้วนนำกลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์ สำนักงานท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี และนายอภิรักษ์ มีชัย ท้องถิ่นอำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.เพ็ญจันทร์ ศิริพานิชกร และพนักงานส่วนตำบลทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการออกแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อนๆ นักศึกษาร่วมรุ่นและร่วมศูนย์การเรียนรู้ทุกท่านที่ให้ความสนใจและช่วยเหลือในการทำวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรีในครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรีนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา ทุกคนในครอบครัว และผู้มีพระคุณทุกท่าน

รัตนาภรณ์ คชมะเริง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	9
การจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย.....	10
การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น.....	11
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.....	13
ความหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.....	13
แนวคิดการพัฒนาบุคลากร.....	16
ความสำคัญการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.....	18
ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร.....	21
ความมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากร.....	24
วิธีการในการพัฒนาบุคลากร.....	25
ขั้นตอนในการพัฒนาบุคลากร.....	28
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง.....	29
ความหมายของการพัฒนาตนเอง.....	29
หลักการของการพัฒนาตนเอง.....	30
แนวทาง และวิธีการในการพัฒนาตนเอง.....	32
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของบุคลากร.....	34
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ.....	34
การวัดความต้องการ.....	37
ความต้องการพัฒนาตนเอง.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
งานวิจัยในประเทศ.....	51
งานวิจัยต่างประเทศ.....	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	97
สมมติฐานการวิจัย.....	97
วิธีดำเนินการวิจัย.....	97
สรุปผลการวิจัย.....	99
อภิปรายผล.....	101
ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	106
ภาคผนวก.....	114
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	115
หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	120

	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
หนังสือขอความอนุเคราะห์สำรวจข้อมูลจำนวนพนักงานส่วนตำบลในเขต อำเภอ.....	121
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	122
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย.....	123
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	128

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	64
ตาราง 3	จำนวนและร้อยละของปัจจัยจิตใจของกลุ่มตัวอย่าง.....	66
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความหมายของความต้องการพัฒนา ของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี.....	66
ตาราง 5	ค่าร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการพัฒนา ด้านบุคลิกภาพของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี.....	72
ตาราง 6	ค่าร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการพัฒนา ด้านวิชาการของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี.....	72
ตาราง 7	ค่าร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการพัฒนา ด้านการบริหารของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี.....	73
ตาราง 8	ค่าร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการพัฒนา ด้านการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี.....	73
ตาราง 9	ค่าร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการพัฒนา ด้านสุขภาพของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี.....	74
ตาราง 10	ค่าร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการพัฒนา ด้านจริยธรรมและจิตวิญญาณของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี..	74
ตาราง 11	ค่าร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการพัฒนา ของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรีในภาพรวม.....	75
ตาราง 12	ค่าร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษากับความ ต้องการพัฒนาในด้านบุคลิกภาพของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัด สระบุรี	75
ตาราง 13	ค่าร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษากับความ ต้องการพัฒนาด้านวิชาการของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี.....	76
ตาราง 14	ค่าร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษากับความ ต้องการพัฒนาด้านการบริหารของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี.	76
ตาราง 15	ค่าร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษากับความ ต้องการพัฒนาด้านการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัด สระบุรี	77
ตาราง 16	ค่าร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษากับความ ต้องการพัฒนาด้านสุขภาพของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี.....	77

	หน้า
ตาราง 45 คำร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับความต้องการพัฒนาด้านจริยธรรมและจิตวิญญาณ ของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี.....	92
ตาราง 46 คำร้อยละ (จำนวน) และความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับความต้องการพัฒนาของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรีในภาพรวม.....	92
ตาราง 47 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี จำแนกตามประเภทวุฒิการศึกษา.....	93
ตาราง 48 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี จำแนกตามอายุราชการ.....	94
ตาราง 49 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของความต้องการพัฒนาด้านจริยธรรมและจิตวิญญาณของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี จำแนกตามอายุราชการ.....	95
ตาราง 50 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาในภาพรวมของพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดสระบุรี จำแนกตามประเภทส่วนราชการ.....	96

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี